

Sajtóközlemény

Luxembourg, 2020. szeptember 29.

Európai Számvevőszék: Célzottabbá kell tenni a gyermekszegénységre irányuló uniós fellépéseket

Az Európai Számvevőszék új jelentése szerint majdnem lehetetlen felmérni, hogy az Unió mennyiben járul hozzá a tagállamok által a gyermekszegénység csökkentése érdekében hozott intézkedésekhez. A megvizsgált uniós eszközök relevanciájának és hatásosságának határt szab, hogy azok jogilag nem kötelezőek – az olyan hathatósabb eszközök, mint például az európai szemeszter folyamata vagy az uniós eszközökből nyújtott támogatás, pedig ritkán kezelik kifejezetten a gyermekszegénység problémáját. A számvevők szerint emiatt nehéz meghatározni, hogy az uniós fellépések eredményesen segítik-e az e fontos probléma kezelésére irányuló intézkedéseket.

A gyermekek közel egynegyedét fenyegeti a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés veszélye az Unióban. Tanulmányok kimutatták ugyanakkor, hogy a gyermekek érdekében történő beruházások gazdasági haszna jelentősen meghaladja az eredeti finanszírozási költségeket. Az Unióban a gyermekszegénység elleni küzdelem az egyes tagállamok hatáskörébe tartozik. Az Európai Bizottság szerepe, hogy jogi és pénzügyi eszközök révén kiegészítse és támogassa a gyermekszegénységre irányuló tagállami fellépéseket. A számvevők azt igyekeztek felmérni, hogy az uniós fellépések – ezen eszközöket alkalmazva – mennyire eredményesen járultak hozzá a tagállami erőfeszítésekhez.

„A gyermekszegénység továbbra is komoly problémát jelent az Unióban, ami hátráltatja a fenntartható, befogadó és a méltányosságot is szem előtt tartó társadalom kialakulását. Sajnos a jelenlegi COVID-19 válság nyomán a gyermekszegénység valószínűleg még súlyosabbá fog válni – jelentette ki Tony Murphy, az ellenőrzésért felelős számvevőszéki tag. – Ahhoz tehát, hogy a gyermekszegénységre irányuló uniós finanszírozás és szakpolitikai kezdeményezések kedvező hatást gyakorolhassanak a gyermekszegénység szintjére az Unióban, elengedhetetlen, hogy azok a jövőben megbízható információkon alapuljanak.”

E sajtóközlemény célja, hogy összefoglalót nyújtson az Európai Számvevőszék által elfogadott különjelentésről. A jelentés teljes szövege letölthető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

A számvevők véleménye szerint a „*Beruházások a gyermekek érdekében: a hátrányos helyzetből való kitörés*” című, 2013. évi bizottsági ajánlás pozitív uniós kezdeményezés volt a gyermekszegénység integrált kezelésére. Annak mérése azonban, hogy a kezdeményezés végrehajtása mennyire sikeresen történt, nincs mód, mivel mérhető célok és részcélok meghatározására nem került sor. A számvevők arra a következtetésre jutottak, hogy az ajánlás minimális hatást gyakorolt a tagállamok nemzeti szakpolitikáira.

A szociális jogok európai pillére, amely 2017-ben jött létre, szintén a gyermekszegénység elleni küzdelem céljára rendelkezésre álló, jogilag nem kötelező erejű eszköz, amellyel kapcsolatban a számvevők elismerik, hogy az növelte a szociálpolitikákkal kapcsolatos tudatosságot az Unióban. A számvevők kedvezően vélekednek a szociális jogok európai pilléréhez kapcsolódó, 2021. évi cselekvési tervről, és megjegyzik, hogy annak megvalósítása kritikus fontosságú lesz a pillér alapelveinek végrehajtása terén elért eredmények áttekintése szempontjából.

A szegénység és a társadalmi kirekesztés elleni küzdelem az Európa 2020 stratégia egyik központi eleme, amelynek egyik célja, hogy 2020-ra legalább 20 millió embert emeljen ki a szegénységből. A számvevők szerint eddig csekély előrelépés történt a cél megvalósítása felé, és nem is valószínű, hogy sor kerül annak megvalósulására. Az európai szemeszter célja a stratégiai célok elérésére irányuló tagállami fellépések összehangolása, és ehhez elsősorban fontos gazdasági és társadalmi kérdéseket érintő országspecifikus ajánlásokat (CSR) fogalmaz meg a tagállamoknak. A számvevők azonban megállapították, hogy az országspecifikus ajánlások ritkán foglalkoznak kifejezetten a gyermekszegénységgel.

A számvevők végezetül kiemelik, hogy a szegénységben élő gyermekek nem képezik az uniós támogatások külön célcsoportját. Nem ismert, hogy mekkora összegeket fordítottak közvetlenül a gyermekszegénység elleni küzdelemre, illetve hogy milyen eredmények születtek ezen a területen. A jövőre nézve a számvevők arra hívják fel a figyelmet, hogy az információhiány miatt fennáll annak a kockázata, hogy a jövőbeli európai gyermekgarancia és más szakpolitikai kezdeményezések kidolgozásakor esetleg nem hozzák meg a megfelelő intézkedéseket és nem állnak rendelkezésre a kellő források.

A számvevők az új programozási időszakra kidolgozandó jövőbeli uniós kezdeményezésekre tekintettel a következőket javasolják az Európai Bizottságnak:

- foglalja bele a gyermekszegénység kezelésére vonatkozó intézkedéseket és célkitűzéseket a szociális jogok európai pillérére vonatkozó cselekvési tervbe;
- készítsen egyértelmű belső iránymutatást az olyan helyzetek meghatározásához, amelyek esetleg egy közvetlenül a gyermekszegénységhez kapcsolható országspecifikus ajánlás megfogalmazásához vezethetnek;
- tűzzön ki célul a gyermekszegénység kezelésére irányuló beruházásokat, és kísérje figyelemmel azokat a 2021 és 2027 közötti programozási időszakban;
- győződjön meg róla, hogy megbízható adatokat gyűjtöttek-e össze a készülő európai gyermekgarancia előkészítéséhez.

A szerkesztők figyelmébe

Az Eurostat legfrissebb adatai szerint az Unióban közel 23 millió 18 év alatti gyermeket fenyeget a szegénység vagy a társadalmi kirekesztés. Akkor beszélünk ilyen helyzetről, ha a gyermek olyan háztartásban él, amelyet a jövedelmi szegénység kockázata, a súlyos anyagi nélkülözés és a nagyon alacsony munkaintenzitás közül legalább az egyik jellemez.

„A gyermekszegénység elleni küzdelem terén célirányosabbá kell tenni a Bizottság által nyújtott támogatást” című, 20/2020. sz. számvevőszéki különjelentés 23 uniós nyelven elérhető a Számvevőszék honlapján (eca.europa.eu).

Az Európai Számvevőszék a közelmúltban tette közzé [az európai szemeszterről szóló jelentését](#), amelyben az Európa 2020 stratégiát és annak a szegénység enyhítésével kapcsolatos célját vizsgálta meg.

Különjelentéseit a Számvevőszék bemutatja az Európai Parlamentnek és az Európai Unió Tanácsának, valamint az egyéb érdekelt feleknek, többek között a nemzeti parlamenteknek, az ágazati szereplőknek és a civil társadalom képviselőinek. A jelentéseinkben megfogalmazott ajánlások döntő többsége a gyakorlatban végrehajtásra kerül.

A COVID-19 világválság kapcsán hozott számvevőszéki intézkedésekről [itt](#) található információ.

A jelentéssel kapcsolatban a sajtó rendelkezésére áll:

Vincent Bourgeais – E: vincent.bourgeais@eca.europa.eu

T: (+352) 4398 47 502 / M: (+352) 691 551 502